

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

RELATIVA AL DRET AL MEDI AMBIENT I EL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (LLICÈNCIES DE VIA PÚBLICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

El dia 20 de gener de 2025, aquesta Sindicatura va decidir iniciar una actuació d'ofici en relació amb la retirada de les estufes de gas de les terrasses, ja que el 31 de desembre de 2024 va acabar la moratòria perquè les terrasses dels establiments de restauració de la ciutat poguessin adaptar les seves instal·lacions per reduir les emissions de CO₂.

La Sindicatura de Greuges de Barcelona havia tingut coneixement que encara hi havia a la ciutat establiments que disposaven d'aquestes estufes de combustió de gas. D'altra banda, des de la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB) se'ns havia traslladat la qüestió de fins a quin punt cal escalfar els espais públics, en relació amb la possibilitat que aquests establiments facin la instal·lació elèctrica necessària per poder disposar d'estufes, en aquest cas elèctriques, durant els mesos establerts a l'Ordenança de terrasses.

Actuacions fetes

Per tal d'estudiar aquest assumpte, el dia 21 de gener de 2025 es va sol·licitar informació a l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 25 de febrer de 2025, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions que va dur a terme l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

Actualment, amb la baixada brusca de les temperatures que estem tenint aquest final d'hivern 2025, les places i els carrers de la ciutat, més que mai, es troben plens d'estufes de gas a ple funcionament per escalfar les persones clientes de les terrasses dels establiments de restauració.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu **13.3 "Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes"**.

Atès que el 31 de desembre de 2024 va acabar la moratòria perquè les terrasses dels establiments de restauració de la ciutat poguessin adaptar les seves instal·lacions per tal que, a partir de l'1 de gener de 2025, ja no haguessin de disposar d'estufes de combustió de gas a les seves terrasses, aquesta Sindicatura ha demanat al consistori quines actuacions d'inspecció ha dut a terme o està duent a terme per comprovar el compliment de l'obligació de retirar les estufes de gas existents.

Des de la Direcció de Serveis d'Inspecció de l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge, òrgan que centralitza la inspecció que es duu a terme de les terrasses a la ciutat, ens han informat que no és que s'hagi fet cap actuació específica per comprovar la retirada de les estufes de gas de les terrasses, sinó que les actuacions d'inspecció s'han emmarcat en el Programa d'actuació inspectora (PAI) de les terrasses a la ciutat.

Recordem que, segons el que s'estableix a la disposició transitòria sisena de l'Ordenança de terrasses (OT), **les estufes de combustió de gas** que constaven permeses a les terrasses (apartat 2 de l'article 26 de l'OT) quedaven prohibides a partir de l'1 de gener de 2025, per la qual cosa actualment **es consideren com a elements no autoritzats**.

I la instal·lació d'elements no autoritzats constitueix una infracció greu, segons l'article 64 de l'OT, que es pot sancionar. Ara bé, segons el que es preveu a l'article 57 de l'OT, **l'Ajuntament també pot optar per dur a terme la retirada de les estufes de gas**. En aquest cas, haurà d'indicar a les persones titulars on es depositaran aquests elements i quin és el termini màxim per poder-los recollir al seu càrrec.

Si no s'atén aquest termini, l'Ajuntament podrà considerar aquests elements com a abandonats i procedir, si escau, a la seva destrucció o alienació. Totes les despeses que es derivin de la retirada han d'anar a càrrec de les persones responsables de les terrasses. Actualment no ens consta que el consistori hagi procedit d'ofici a retirar cap d'aquestes estufes de gas.

D'altra banda, el consistori ens diu que no ens pot indicar el nombre de procediments disciplinaris o sancionadors iniciats des de l'1 de gener de 2025 per la instal·lació d'estufes de gas a les terrasses, en la mesura que la infracció que motiva la incoació d'aquests procediments és la d'instal·lar elements no autoritzats, que pot incloure altres elements com ara mobiliari auxiliar, jardineres, para-sols, etc.

En aquest punt, des d'aquesta Sindicatura es vol manifestar que la **manca informació facilitada en l'informe de resposta fa que sigui difícil discernir si s'ha actuat correctament en el cas concret**, alhora que no es correspon amb el deure de col·laboració amb la Sindicatura ni amb els principis d'actuació d'una bona administració.

En conseqüència, es recorda a l'**Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge** l'obligació dels òrgans municipals, d'acord amb el que estableix la base III, apartat 3 del Reglament de funcionament de la Sindicatura de Greuges de Barcelona, d'aportar dades, expedients i, en general, tota la documentació necessària perquè pugui dur a terme les seves actuacions de supervisió.

Quant a la qüestió sobre la previsió de modificar l'actual OT en relació amb la possibilitat de disposar d'estufes elèctriques per escalfar la via pública que es preveu a l'article 26, el consistori ens diu que no s'ha iniciat cap treball en aquesta línia. Recordem, però, la iniciativa ciutadana presentada per la FAVB i altres entitats en relació amb la modificació de l'actual OT.

De particular interès és l'Informe de valoració de l'impacte energètic i ambiental de les estufes per al calefactat de terrasses, presentat per l'Agència d'Energia de Barcelona el 5 d'abril del 2017, perquè duu a terme una anàlisi energètica de les estufes exteriors i emet una sèrie de valoracions i de conclusions, entre les quals cal destacar la següent: **en l'àmbit energètic, la calefacció de l'aire exterior de les terrasses obertes mitjançant qualsevol sistema de calefacció de font no renovable és un desaprofitament energètic de difícil justificació.**

Tal com es feia constar en el citat Informe de l'Agència d'Energia de Barcelona, les estufes elèctriques són aparells més eficients que les estufes de butà o propà, encara que l'impacte final en emissions globals és major inclús que en les de combustió. Per la qual cosa, demanem al consistori que, com ja ho va fer la FAVB, atenent l'actual canvi climàtic i d'acord amb el seu compromís europeu de ser una de les cent ciutats climàticament neutres el 2030, faci un pas endavant i prohibeixi tot tipus d'estufes a les terrasses dels carrers de Barcelona.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de la Direcció de Serveis d'Inspecció de l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge no ha estat eficaç per comprovar la retirada de les estufes de gas de les terrasses dels establiments de restauració.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a la Direcció de Serveis d'Inspecció** que, si encara no ho ha fet, iniciï una campanya d'inspecció per comprovar el compliment efectiu per part dels restauradors de l'obligació de retirar les estufes de les terrasses.
- **Suggerir a la Direcció de Serveis d'Inspecció** que, en cas d'incompliment constatat de l'Ordenança de terrasses, retiri subsidiàriament les estufes de gas.
- **Recomanar a la Gerència de Coordinació Territorial i de Proximitat** que insti tots els Districtes a fer retirar urgentment les estufes de gas de les terrasses.
- **Suggerir a la Gerència de Coordinació Territorial i de Proximitat** que valori la possible contradicció en l'àmbit energètic que suposa escalfar els espais públics amb aparells calefactores, encara que siguin elèctrics.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.